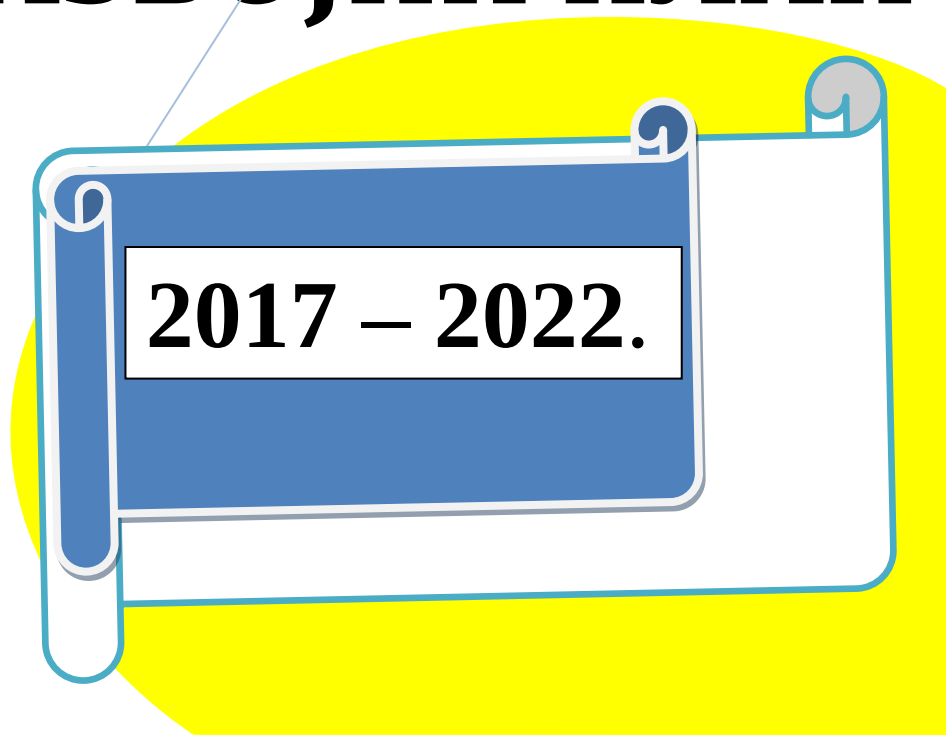


**ОСНОВНА ШКОЛА
"БРАНКО РАДИЧЕВИЋ"
ПОПОВАЦ**

**ШКОЛСКИ
РАЗВОЈНИ ПЛАН**



2017 – 2022.

Садржај

1. ТО СМО МИ	3
1.1. Поповац (осморазредна школа).....	4
1.2. Буљане (осморазредна школа)	5
1.3. Стубица (осморазредна школа).....	5
1.4. Бошњане (четвороразредна школа)	6
1.5. Забрега (четвороразредна школа)	6
1.6. Шалудовац (четвороразредна школа).....	7
2. НАСТАВНИ КАДАР	7
3. АНАЛИЗА СТАЊА У ШКОЛИ.....	9
4. РЕЗУЛТАТИ САМОВРЕДНОВАЊА РАДА ШКОЛЕ И СПОЉАШЊЕГ ВРЕДНОВАЊА	10
5. РЕСУРСИ КОЈИМА ШКОЛА РАСПОЛАЖЕ	12
5.1. Спољашњи ресурси	12
5.2. Унутрашњи ресурси	13
5.3. МИСИЈА.....	14
5.4. ВИЗИЈА	14
5.5. ПОТРЕБЕ.....	15
5.6. ПРИОРИТЕТИ	15
6. ПРИОРИТЕТНЕ ОБЛАСТИ ПРОМЕНЕ	16
6.1. ОБЛАСТ ПРОМЕНЕ – Настава и учење	16
6.2. ОБЛАСТ ПРОМЕНЕ – Подршка ученицима	20
6.3. ОБЛАСТ ПРОМЕНЕ – ЕТОС.....	22
7. ПЛАН ПРИПРЕМЕ ЗА ЗАВРШНИ ИСПИТ ЗА ПРЕДМЕТЕ: СРПСКИ ЈЕЗИК, МАТЕМАТИКА, ИСТОРИЈА, ГЕОГРАФИЈА, БИОЛОГИЈА, ФИЗИКА, ХЕМИЈА	24
8. МЕРЕ ПРЕВЕНЦИЈЕ ОСИПАЊА УЧЕНИКА	25
9. ПОДРШКА УЧЕНИЦИМА У УЧЕЊУ И ПРИЛАГОЂАВАЊУ ШКОЛСКОМ ЖИВОТУ	25
10. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА.....	28
11. ПРОГРАМ ЧАСА ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ.....	31
12. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ	32
13. ЧЛАНОВИ ТИМА ШКОЛСКОГ РАЗВОЈНОГ ПЛАНИРАЊА	35

1. ТО СМО МИ

Село Поповац налази се у општини Параћин, у Поморавском округу. Од града је удаљено око 13km, а аутобуским линијама је добро повезано са Параћином и околним селима.

Основну школу "Бранко Радичевић" чине школе у шест села североисточног дела општине Параћин: матична школа у Поповцу и пет издвојених одељења у селима Бошњане, Стубица, Забрега, Буљане, и Шалудовац. Некада је школи "Бранко Радичевић" припадала и седма школа у селу Горња Мутница. Међутим, како се број ученика у суседној школи "Бранко Крсмановић" у Доњој Мутници смањивао, тако је ова школа потпуно припала доњомутничкој школи. Атари ових села се налазе на западним и југозападним обронцима Кучајских планина, а река Црница протиче својим средњим током.

Основна школа "Бранко Радичевић" постоји више од 160 година, а нова школска зграда у којој се настава данас одржава, саграђена је 1962. године. Матична школа се налази у близини фабрике "CRH" у Поповцу, повезана је мрежом улица са Старом, Средњом и Новом колонијом.

Број ученика по разредима и одељењима у ОШ "Бранко Радичевић" у школској 2017/2018. години							
	Попова ц	Буљан е	Стубиц а	Бошњан е	Забрег а	Шалудова ц	УКУПНО број ученика по разредим а
1. разред	3	14	15	6	6	/	44
2. разред	6	5	15	3	8	3	40
3. разред	6	12	11	6	2	1	38
4. разред	8	12	14	5	6	4	49
5. разред	25	14	13				52
6. разред	17	11	16				44
7. разред	26	17	14				57
8. разред	24	12	13				49
УКУПНО УЧЕНИКА	115	97	111	20	22	8	373
УКУПНО ОДЕЉЕЊ А	6	7	8	2	2	2	27

1.1. Поповац (осморазредна школа)



Школска зграда у Поповцу има шест класичних учионица, информатички кабинет са петнаест рачунара (из пројекта "Дигитална школа"), просторију за предшколце, реновирану салу за физичко васпитање и ђачку кухињу са трпезаријом. Школа има велико школско двориште (око 4 ha), на коме су травњаци, воћњак, три спортска терена: за мали фудбал, кошарку и одбојку. У холу испред сале за физичко васпитање се одржавају приредбе, или се игра стони тенис. Школска библиотека је опремљена са око 8100 књига и у њој су смештена још два рачунара, штампач и комбиновани штампач и фотокопир апарат. Грејање у школи је централно. Због смањеног броја ученика у функцији су приземље и први спрат школе, док се учионице на другом спрату не користе.

Школа у Поповцу је добитник Републичке награде "25. мај", за изузетне доприносе у образовању и васпитању.

Према речима наставника, који су читав свој радни век провели у овој школи, најплоднији период рада ове основне школе су седамдесете и осамдесете године прошлог века. Ови наставници као разлоге за то наводе следеће:

- "Сеоски живот" у Поповцу је био много динамичнији, радио је сеоски базен, биоскоп, људи су имали више времена за себе и међусобна дружења, нису били оптерећени свакодневним проблемима које носи савремено доба.
- Већина наставника и учитеља је становала у селима у којима су радили, тако да су се и наставници много више дружили и сарађивали. Данас око 75% наставника путује из Параћина до села у којима раде.
- Много боља економска ситуација, како у држави, тако и у просвети. Како је читава држава претрпела огромну економску кризу почетком деведесетих година прошлог века, тако се и ситуација у школи мењала;

- У школску зграду је претходних петнаестак година веома мало улагано, што је за последицу имало нарушавње изгледа школе. Тек почетком XXI века почела су значајнија улагања у ову школску зграду.

Од радова изведених у претходних неколико година можемо навести следеће: реновирана је сала за физичко васпитање(2017.), уређена је школска библиотека, игралиште за кошарку пресвучено је асфалтом.

1.2. Буљане (осморазредна школа)



Нова школска зграда, у којој се и данас одвија настава, има седам класичних учионица, просторију за предшколце, кухињу, информатички кабинет са петнаест рачунара (из пројекта "Дигитална школа"). У школи постоје још десет старих рачунара, два штампача и CD player/касетофон.

Нова сала за физичко васпитање је дограђена 2004. године и у њој се

одржавају спортска такмичења у малом фудбалу, кошарци, одбојци, стоном тенису.

Око школске зграде се налазе зелене површине и асфалтни терен за мали фудбал.

У школи постоји централно грејање.

1.3. Стубица (осморазредна школа)



Школа има пет учионица у старом делу и три у новој школској згради (саграђеној 2008. године), информатички кабинет са петнаест рачунара (из пројекта "Дигитална школа") и десет старих рачунара, један ТВ апарат и један DVD player. Нова сала за физичко васпитање саграђена је 2010. године. Школско двориште је мало (површине око 5а) и на њему се налази терен за мали

фудбал. Школа има централно грејање.

Треба истаћи фолклорну секцију, по којој се истичу и препознају ученици ове школе.

1.4. Бошњане (четвороразредна школа)



Настава се одвија у новој школској згради која је отворена септембра 2004. године. Школа има пет учионица, канцеларију и свечану салу. За спортске активности школа користи нову салу за физичко васпитање (отворену 10. новембра 2007. године), као и игралиште, које припада месној заједници. Школа има пет рачунара из пројекта "Дигитална школа" и још три деск рачунара.

1.5. Забрега (четвороразредна школа)



Школска зграда има две учионице, канцеларију за наставнике, велики ходник, кухињу, котларницу, оставу за угаљ и дрва. У школи постоји централно грејање. Има велико двориште које се налази поред реке Црнице. Од наставних средстава користи се један CD player/касетофон и четири рачунара. Школско двориште је улепшано новим асфалтним тереном за мале спортове, на коме се одржавају часови физичког васпитања.

У обе учионице постављен је ламинат, а у ходнику и кухињи нове плочице, што је поправило изглед школе.



1.6. Шалудовац (четвороразредна школа)

Нова школска зграда, отворена 2016.године, има две учионице, наставничку канцеларију и кухињу. Школа се загрева подним грејањем. Око школске зграде су мање зелене површине, а за часове физичког васпитања се користи асфалтни терен за мали фудбал. Од наставних средстава се користи један CD player/касетофон, рачунар

и бим пројектор.

2. НАСТАВНИ КАДАР

Врста посла	Степен стручне спреме			
	VI	VII1	VII2	УКУПНО
Директор школе			1	1
Медијатекар		1		1
Наставник разредне наставе	4	11		15
Наставник предметне наставе	1	25		26
Стручни сарадник		2		2
УКУПНО	5	39	1	45

У погледу стручности, кадровска структура наставног особља је задовољавајућа. Велики број наставника (86%) има високу стручну спрему, а директор школе је по струци магистар биологије.

Већина наставника је прошла основну обуку из информатике. Сечена знања већина наставника користе за писање наставних планова на почетку школске године, писање разних извештаја, табеларних и статистичких података и техничке обраде разних података. Информатичка знања се све чешће примењују за припремање часова или за употребу рачунара у настави(презентације, филмови...).

Акредитовани семинари за разна стручна усавршавања се организују у оквиру школе минимум једном годишње, а користи се и усавршавање на нивоу школе (огледни часови, презентације, предавања,...).

Оснивањем "Друштва учитеља општине Параћин", 17. марта 2007. године, повећана је могућност стручног усавршавања наставника разредне наставе. Наставници предметне наставе имају мање могућности за оваква усавршавања, због тешкоћа у организацији семинара за мали број наставника истог предмета.

У следећој табели се виде неке од специфичности и посебних вредности наше школе:

СПЕЦИФИЧНОСТИ	ВРЕДНОСТИ
• Разуђеност школе • Близина фабрике "CRH" • Настава организована у преподневној смени • Укљученост наставника у стручна друштва • Наставници и ученици путници	• Велика школска дворишта и сале за физичко васпитање • У школи се реализују пројекти „Заштитимо децу у саобраћају“, „Сигурније школе – отпорније заједнице“ и „Рециклирање у мојој школи“ . • Опремљени информатички кабинети • Стално стручно усавршавање наставника • Добра сарадња са локалном заједницом

Три осморазредне и три четвороразредне школе смештене су у шест села, па отуд разуђеност као једна од истакнутих карактеристика које утичу на живот школе. Ученици виших разреда из Бошњана, Забреге и Шалудовца су путници, као и наставници који раде у две или три школе (Поповац, Буљане, Стубица).

Изградњом нове школске зграде у Стубици и повећањем простора и броја учионица у овој школи, ученици наставу похађају пре подне, тако да сада ученици свих шест села наше школе наставу похађају у преподневној смени.

Матична школа је удаљена од Параћина 13km, а издвојена одељења од матичне школе 3 до 5 km. Већина наставника и око 15% ученика из Бошњана, Забреге и Шалудовца) свакодневно путују јавним превозом, који није усклађен са потребама школе, што неповољно утиче на организацију рада школе, а посебно ваннаставних активности. Са друге стране потребно је да школа понуди већи број

ваннаставних активности: спортских, културних и других садржаја којих у локалној средини има веома мало. Организација наведених активности захтева бољу опремљеност школе (простор, наставна средства).

Родитељи, преко својих представника у Савету родитеља, имају могућности да утичу на креирање школских активности.

Осим сарадње са локалним самоуправама, културним и здравственим установама у Параћину, школа има изузетну сарадњу са фабриком "CRH". Она је школи донирала рачунаре, беле табле, превоз ученика на релацији Бошњане – Поповац, а у оквиру пројекта "Партнерство за будућност", школи је одобрен пројекат "Лескова гранчица".

У школи се слави Свети Сава. Тада се у свих шест села која обухвата наша школа организују прославе и приредбе за ученике, наставнике и родитеље.

Знања и вештине које су ученици стекли кроз рад у наставним и ваннаставним активностима, имају прилику да покажу у четвртој недељи марта, на приредби поводом прославе Дана школе. Све важније активности у школи се фотографишу и снимају камером, на основу чега је снимљен филм "Сасвим обична школска прича", који је емитован 28. октобра 2010. године на локалној телевизији РТВ "Канал М". Ученици и наставници скоро двадесет година припремају и објављују школски часопис "Наше искре", у коме се описују значајне активности у школи.

3. АНАЛИЗА СТАЊА У ШКОЛИ

Основна специфичност наше школе је разуђеност – три осморазредне и три четвороразредне школе смештене су у шест села. Скоро 75% предметних наставника ради у две или три наше школе, а 26% предметних наставника има часове и у другим школама наше општине. То значајно отежава организацију рада школе, пре свега израду распореда и одржавање осталих облика образовно – васпитног рада, посебно када се има у виду и оптерећеност ученика – ученици седмог и осмог разреда имају и по седам часова дневно редовне и изборне наставе. Олакшавајући фактор је што школа има довољно простора, па је настава организована само у преподневној смени, а отежавајући што већина наставника и око 20% ученика свакодневно путују јавним превозом који није усклађен са потребама школе.

Друга специфичност наше школе је укљученост у релевантне пројекте које подржава Министарство просвете и науке, чија реализација доприноси квалитетнијем раду школе у више области – настава и учење, школска клима, професионални развој наставника.

У школи су се реализовали пројекти:

- **"Моја школа – школа без насиља" (од 2006.)**
- **"Лескова гранчица" (од 2008.)**
- **"Оснаживање школа за инклузивно образовање" - "Заједно учимо радосно и лако" (од 2010.)**

Пројекти школе који су у току:

- **„Заштитимо децу у саобраћају“ у реализацији Црвеног крста Параћина уз помоћ Саобраћајне полиције.**
- **„Сигурније школе – отпорније заједнице“ (од 2016.)**
- **„Рециклирање у мојој школи“ у организацији компаније „CRH“ и SecoPak (од 2017.)**

За анализу стања у школи користили смо испитивање интресних група путем скала процене пет области квалитета школског живота и резултате самовредновања рада школе у више области.

4. РЕЗУЛТАТИ САМОВРЕДНОВАЊА РАДА ШКОЛЕ И СПОЉАШЊЕГ ВРЕДНОВАЊА

Ученици и њихови родитељи у веома великој мери су задовољни **Школским програмом**, а посебно понудом изборних предмета у школи и сарадњом са одељењским старешинама. Безбедност деце у школи и реаговање у случајевима насиља, као и своју информисаност о раду школе и Савета родитеља, родитељи су оценили нешто нижим оценама. У овој области неопходно је подстицати веће учешће родитеља у школском животу.

Људски **ресурси** по броју и структури омогућавају квалитетну реализацију Школског програма. Наставницима је омогућено стално стручно усавршавање, коришћење добро опремљене библиотеке, сарадња са стручњацима ван школе, учешће у пројектима институција које се баве унапређивањем наставе. Школски простор пружа одговарајуће могућности за реализацију наставе и ваннаставних активности, постоје наставна средства, али не и кабинети за поједине наставне предмете. Наставнике и ученике треба више укључити у уређење школског простора. Школа има финансијски план којим су правилно утврђени приоритети, нема сопствене приходе, али учествује у конкурсима за доделу финансијских или техничких средстава.

У области **Настава и учење** има пуно простора за унапређивање. Сви наставници имају годишњи и оперативни план рада сачињене у складу са прописаним наставним планом и програмом. Могућности за тимски рад недовољно су искоришћене и ретко се примењује тематско планирање. Наставници сачињавају оперативне планове поштујући специфичности предмета, али недовољно уважавају специфичности одељења. Углавном се редовно припремају за наставу водећи рачуна о избору садржаја којима ће се остварити циљеви учења предмета у датом разреду, планирају различите облике рада, наставне методе и наставна средства, али приликом планирања и припремања недовољно воде

рачуна о различитим могућностима и потребама ученика. Наставници јасно истичу циљеве часа, дају упутства и објашњења која су јасна ученицима и истичу кључне појмове које ученици треба да науче. Дијалог између ученика и наставника на часу, као и ученика међусобно одвија се уз међусобно уважавање. Повремено се ученици охрабрују да износе своја мишљења и запажања, али најчешће се комуникација огледа у наставниковом давању упутстава и постављању питања. Присутно је упућивање ученика на коришћење претходног искуства и предзнања за решавање задатака. Повратна информација наставника није увек у функцији подстицања ученика на даљи рад. Најчешће се примењује фронтални облик рада, посебно у предметној настави. Прилагођавање захтева могућностима ученика најчешће се огледа у примереним питањима за ученике у оквиру фронталног начина рада, а ређе у прилагођавању темпа рада ученику/групи и у посвећивању времена ученицима у складу са њиховим образовним потребама. Ученици који раде по ИОП-у углавном добијају задатке/активности у складу са њиховим специфичним потребама. При увођењу ученика у нове садржаје наставници се труде да користе постојећа знања ученика и да у процесу учења повезују садржаје са примерима из свакодневног живота. У школи се недовољно подстиче пракса тимског рада, што отежава међупредметну корелацију. Ретка је пракса да наставници међусобно и са ученицима осмишљавају програме и садржаје за школске и ваншколске активности које захтевају примену знања. Оцењивање ученика обавља се редовно и сагласно прописаним правилима о оцењивању ученика. Присутна је примена различитих врста оцењивања. Ученицима се најчешће саопштава оцена, али често изостаје информација о њиховом напредовању. Наставници примењују формативно и сумативно оцењивање, али најчешће не увиђају везу између квалитета рада и оцена ученика. Процена успешности наставе и оцено ученика углавном нису битан фактор у даљем планирању рада. У овој области потребно је увести тематско планирање како би се кроз наставу свих предмета развијале међупредметне компетенције које су примењиве у различитим ситуацијама и контекстима при решавању различитих проблема и задатака.

Постигнућа ученика је област у којој се самовредновање за већину показатеља врши сваке школске године. Оцене и успех према средњој оцени и пролазности на класификационим периодима и успех ученика на такмичењима константно су добри. Просечни резултати ученика на завршном испиту бољи су него претходне године, али школа није остварила резултате који су изнад просека Републике, просечно постигнуће из српског језика 497 бодова, а из математике 440 бодова. Гледано по предметима (Табела 1) из српског језика сваки од нивоа остварио је већи проценат ученика у односу на претходну годину, док је из математике мања оствареност сваког нивоа. Ученици који се образују на основу индивидуалних образовних планова углавном остварују постигнућа у складу са индивидуалним циљевима учења, што се анализира на крају првог и другог полугодишта. У наредном периоду неопходно је радити на побољшању квалитета знања ученика у смислу функционалности, што се може постићи применом различитих начина рада и активности у настави.

Табела 1 - Оствареност нивоа образовних стандарда

Предмети/нивои	2015/16.	2016/17.
Српски језик-основни ниво	76% ученика	83% ученика
Српски језик-средњи ниво	36% ученика	54% ученика
Српски језик-напредни ниво	10% ученика	17% ученика
Математика-основни ниво	81% ученика	76% ученика

Математика-средњи ниво	36% ученика	24% ученика
Математика-напредни ниво	7% ученика	2% ученика

У школи постоји систем пружања **подршке ученицима** у учењу на основу процене успеха ученика и у сарадњи са родитељима. Поред допунске наставе, организује се и индивидуални рад и инсистира се на мерама индивидуализације у настави. Развијен је и систем пружања подршке деци из осетљивих група. У пружању подршке ученицима школа сарађује са релевантним институцијама. Потребно је посветити више пажње ваннаставним активностима у школи и константно радити на промовисању здравих стилова живота.

У области **етос** анкетирани су ученици, наставници и родитељи о атмосфери и међуљудским односима у школи, а помоћу листе снимања праћена је и атмосфера на часовима. Може се закључити да су наставници на посећеним часовима показали изузетно уважавање личности ученика што је основни предуслов за стварање пријатне и подстицајне атмосфере за рад на часу. Оно што недостаје је подстицање међусобне сарадње и одговорности ученика што се може постићи променом начина рада (различити облици рада, учење у групи, активно укључивање свих, распоред седења који омогућава комуникацију деце, постављање заједничких циљева, могућност избора задатака/начина рада, подстицање самосталности у раду без страха од грешке). У анкети све интересне групе нису сасвим задовољне подстицањем међусобне сарадње и уважавања у школи, па је неопходно, кроз развојне циљеве, бавити се побољшањем сарадње на свим релацијама.

У априлу 2014. године извршено је **спољашње вредновање рада школе**. Закључено је да у већини области квалитета рада школе доминирају јаке стране, док у неким областима квалитета у мањој мери постоје и лоше стране, углавном у областима настава и учење и образовна постигнућа. Уочено је да се приликом планирања недовољно води рачуна о специфичностима одељења, да је садржајна и временска корелација међу различитим предметима присутна у мањој мери, као и да се ученици недовољно упућују у различите технике учења, да се настава често не прилагођава могућностима ученика, да се ретко примењују мере индивидуализације и поступци за мотивисање ученика. На завршном испиту нису остварени образовни стандарди са основног, средњег и напредног нивоа.

5. РЕСУРСИ КОЈИМА ШКОЛА РАСПОЛАЖЕ

5.1. Спољашњи ресурси

Важни спољашњи ресурси су Министарство просвете и науке, Завод за унапређивање образовања и васпитања, Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања, као и UNICEF, јер пружају подршку школи (стручно усавршавање, информације, смернице, упутства, материјали, тестови).

Општина Параћин и месне заједнице такође су важни ресурси јер су потенцијално заинтересовани за успешно функционисање школе, а поред тога Општина финансира текуће трошкове школе, стручно усавршавање, наставна средства и опрему, финансијски подржава пројекте и сл.

У складу са потребама школе све је интензивнија сарадња са другим институцијама у нашој општини, пре свега са Центром за социјални рад, Домом здравља и Полицијском станицом, али и са другим основним и средњим школама, библиотеком и позориштем. У оквиру пројекта школа сарађује и са школама ван наше општине.

Пошто се наша школа налази у непосредној близини фабрике цемента „CRH“, значајну подршку школа добија и од ове компаније (инвестиције за реновирање и доградњу школских објеката, опрема и намештај, наставна средства, финансирање или партнерство на пројектима, излети за ученике и сл.). Компанија „CRH“ је започела изградњу дечијег парка преко пута наше школе, који ће омогућити ученицима додатни простор за рекреацију.

Школа сарађује и са локалним друштвима и организацијама, као што су Спортски савез општине Параћин, спортски клубови и Црвени крст, а посебно важним ресурсом сматрамо Друштво учитеља општине Параћин (семинари, трибине, размене искустава, излети, манифестације).

Школа је заинтересована да значајне активности презентује широј јавности, па то чини преко локалних и других медија: Градске телевизије, Радио Параћина, локалних новина “Општински билтен”, “Просветног прегледа” и др.

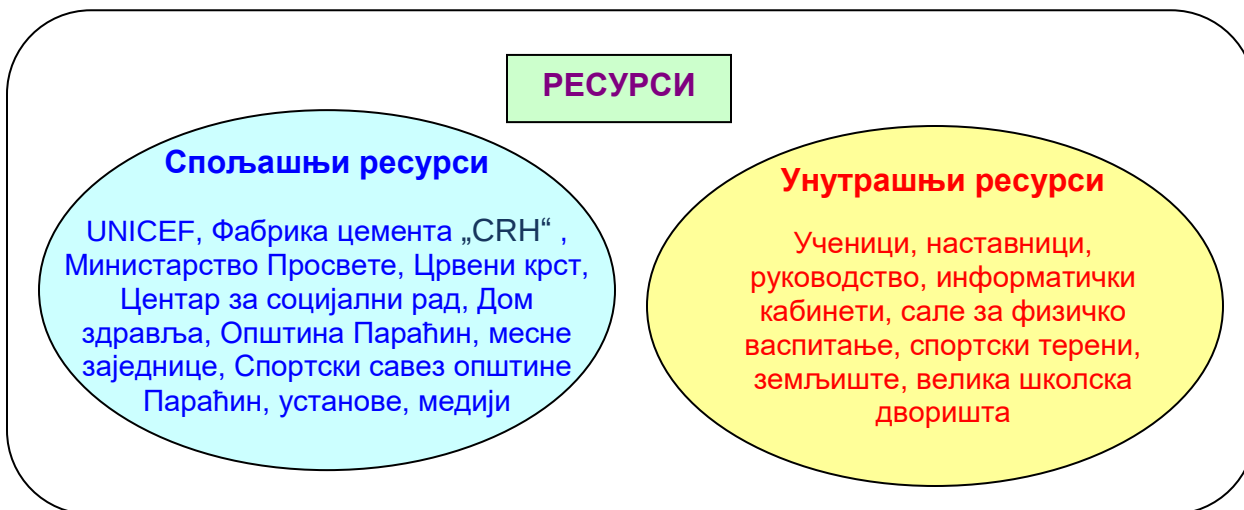
Посебно значајан спољашњи ресурс су родитељи наших ученика. Школа подстиче што веће укључивање родитеља у свакодневни живот школе. Родитељи преко својих представника у Савету родитеља креирају облике и садржаје сарадње са школом и имају могућност да утичу на школске активности.

За сва дешавања у школи сагласност даје Школски одбор, као Орган управљања установом.

5.2. Унутрашњи ресурси

Најзначајнији унутрашњи ресурси школе су ученици и запослени. Тренутно у школи има 373 ученика од 1. до 8. разреда, али се број ученика из године у годину смањује. С друге стране, мањи број ученика у одељењима (просечно 13 ученика по одељењу) омогућава већу индивидуализацију у настави. У матичној школи преко 20% ученика су деца из социјално осетљивих група.

Материјално-технички услови су задовољавајући, школа располаже са 6 школских објеката и школских дворишта, 4 сале за физичко васпитање, 6 спортских терена, 4 дигиталне учионице, 3 библиотеке, 33 учионице и посебним анексима за предшколске групе у 4 школе. Простора је довољно, али у школи нема опремљених кабинета за предметну наставу, а недостају и наставна средства за све предмете.



5.3. МИСИЈА

Мисија наше школе је да буде подстицајна за све ученике без обзира на социјалне и друге разлике, да креира ситуације у којима ученици могу да стекну потребна знања и вештине, развију самопоуздање и одговорност, формирају ставове и вредности који ће им омогућити да буду задовољни собом и оспособљени за активно и одговорно учешће у животу заједнице.

5.4. ВИЗИЈА

Желимо да постанемо школа која је отворена за промене и подстицајна за учење и развој, у којој уче и деца и одрасли и у којој се негује међусобно уважавање и толеранција.

5.5. ПОТРЕБЕ

На основу резултата самовредновања и спољашњег вредновања, утврдили смо потребе у три области квалитета :

1. Учење и настава

- побољшање квалитета знања ученика

2. Подршка ученицима

- подизање свести о здравој исхрани

3. ЕТОС

- побољшање сарадње на релацији наставник - родитељ

5.6. ПРИОРИТЕТИ

Од наведених потреба, на основу процена области квалитета школског живота и самовредновања рада школе, издвојили смо три приоритета :

1. *ПОБОЉШАЊЕ КВАЛИТЕТА ЗНАЊА И ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА*

2. *ПРОМОВИСАЊЕ ЗДРАВИХ СТИЛОВА ЖИВОТА*

3. *УНАПРЕЂИВАЊЕ САРАДЊЕ ШКОЛЕ СА РОДИТЕЉИМА*

6. ПРИОРИТЕТНЕ ОБЛАСТИ ПРОМЕНЕ

6.1. ОБЛАСТ ПРОМЕНЕ – Настава и учење

1.Развојни циљ: ПОБОЉШАЊЕ КВАЛИТЕТА ЗНАЊА УЧЕНИКА ПУТЕМ ПЛАННИРАЊА ЗАСНОВАНОГ НА ПОСТИГНУЋИМА УЧЕНИКА И ПРИМЕНОМ РАЗЛИЧИТИХ НАСТАВНИХ И ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ

1. задатак : Организовање угледних часова на којима се примењују начини рада и активности које директно доводе до учења и стицања знања у току другог полугодишта школске 2017/18. године. и током школске 2018/19. године.

АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Договор са наставницима о угледним часовима и могућим начинима рада којима се ученици подстичу да стичу знања на часу	педагог	фебруар 2018.
Израда и истицање распореда одржавања угледних часова	педагог	фебруар 2018.
Припремање угледних часова (учествује више наставника, стручних сарадника)	предметни наставници	према распореду
Одржавање угледних часова са обавезним петоминутним испитивањима и анкетама за ученике и анализом и дискусијом за наставнике	предметни наставници	према распореду
Презентација примера добре праксе на СВ/НВ	педагог	полугодишње
Анализа угледних часова, петоминутних испитивања и анкета за ученике и осмишљавање активности за наредне године	СА за РП	Јун - август 2019.

Критеријум успеха :

- одржан најмање један угледни час по наставнику;
- најмање 80% позитивних одговора у анкети од стране ученика.

Инструмент : протоколи посматрања часова, анкете за ученике.

2. задатак: Организација квиза знања за ученике 8. разреда, у другом полуугодишту.

АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Информисање ученика о организовању квиза	одељењске старешине, предметни наставници	децембар 2017.
Одређивање формата квиза	Горица Симић	децембар
Израда задатака (из свих 7 предмета)	Горица Симић и предметни наставници	јануар 2018.
Обезбеђивање превоза и просторија (столице, клупе, прибори...)	директор	март
Подела задужења	директор, предметни наставници	март
Избор награда	директор	март
Реализација квиза	предметни наставници	март
Додела награда	директор	март
Евалуација квиза	ученици и предметни наставници	април 2018.

Критеријум успеха : најмање 80% ученика је учествовало у квизу.

Инструмент : Педагошка документација.

3. задатак : Увођење оперативног планирања на краћи временски период у току школске 2018/19. године и школске 2019/20. године.

АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Анализа оперативних планова из претходне школске године и анализа резултата рада	стручна већа	август 2018.
Израда годишњих/глобалних планова уз означавање најбитнијих области и садржаја који се обрађују у више предмета	стручна већа	август
Израда оперативних планова за септембар (за предмете који се полажу на завршном испиту)	предметни наставници	август
Спровођење иницијалних тестирања и анализа резултата	стручна већа	септембар 2018.
Израда оперативних планова за октобар и друго тромесечје на основу резултата иницијалних тестова	предметни наставници	септембар
Израда оперативних планова за треће тромесечје	предметни наставници	фебруар 2019.

Израда оперативних планова за четврто тромесечје	предметни наставници	март-април 2019.
Анкета за наставнике о планирању и обрада података	стручна служба	јун-август 2019.
Представљање резултата анкетања наставницима и дискусија	стручна служба	август 2019.
Састанци одељењских већа (за свако одељење) ради разматрања резултата тестирања и усаглашавања планирања за наредни период	председници одељењских већа	август 2019.
Израда месечних оперативних планова	предметни наставници	2019/20.
Спровођење иницијалних, тромесечних и полугодишњих тестирања	стручна већа	2019/20.
Редовно вођење педагошке документације о напредовању ученика на основу резултата иницијалних, тромесечних и полугодишњих тестирања	предметни наставници	2019/20.

Критеријум успеха :

-најмање 80% наставника ради оперативне планове за краћи временски период у првој години;

-наставници уочавају бар једну битну предност планирања на краћи временски период;

-сви наставници израђују месечне оперативне планове у другој години.

Инструмент : евиденција о плановима наставника, анкете за наставнике.

4. задатак : Праћење ефеката различитих начина рада и активности на учење и стицање знања на часовима у току школске 2018/19. и 2019/20. Године.

АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Информисање наставника о развојном циљу и 4.задатку	педагог	август 2018.
Спровођење петоминутних испитивања након обраде садржаја	предметни наставници	током године
Припремање образаца наставницима за извештаје о резултатима петоминутних испитивања и о начину рада и активностима на часу и образаца за збирне извештаје	стручна служба	август 2018.
Уношење података у образац извештаја	предметни наставници	током године
Осмишљавање упитника за ученике различитих узраста о начину рада на часовима и утицају на мотивацију и успешно учење	стручна служба	септембар - октобар 2018.
Израда плана анкетања ученика у првој и наредним годинама	стручна служба	септембар - октобар 2018.
Спровођење анкетања	стручна служба	према плану
Анализа резултата добијених анкетањем	стручна служба	полугодишњи

Презентација извештаја о петоминутним испитивањима и резултата анкетања ученика на СВ/НВ	стручна служба	Полугодишњи
Анализа података из извештаја и осмишљавање активности за наредне године	СА за РП	јун – август 2018.

Критеријум успеха :

- најмање 40% успешних одговора ученика у првој години;
- повећање % успешних одговора у наредним годинама;
- веће задовољство ученика начиним рада на часовима (у односу на прву годину).

Инструмент : извештаји, анкете за ученике.

5. задатак: Решавање задатака по узору на задатке са завршног испита приликом увежбавања градива или писмених провера од 4. до 8. разреда током школске године.

АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Упознавање са типовима задатака на пробном пријемном и завршном испиту	наставници српског језика и математике	јун – септембар 2018.
Избор задатака по наставним темама	предметни наставници	током године
Израда тестова и тестирање ученика	предметни наставници	октобар – јун
Израда чек листе за преглед задатака са писмених провера	стручна служба	август – септембар 2018.
Прегледање тестова и попуњавање чек листе	стручна служба, директор	током године
Анализа урађених тестова по задатку	предметни наставници	током године

Критеријум успеха: У 70% одељења приликом провере знања, наставници користе задатке по узору на задатке са завршног испита.

Инструмент: Педагошка документација, тестови.

6.2. ОБЛАСТ ПРОМЕНЕ – Подршка ученицима

1. Развојни циљ: ПОДИЗАЊЕ СВЕСТИ О ЗДРАВОЈ ИСХРАНИ ЕДУКАЦИЈОМ РОДИТЕЉА И УЧЕНИКА

1. задатак: Континуирано истицање здраве исхране кроз наставне и ваннаставне активности.

АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Прегледање наставних планова и програма	предметни наставници	август 2018.
Израда Програма едукације ученика о здравој исхрани	педагог	август – септембар 2018.
Укључивање Програма едукације ученика о здравој исхрани у Годишњи план рада школе	педагог	август – септембар 2018.

Критеријум успеха: Програм едукације ученика о здравој храни је укључен у Годишњи план рада школе.

Инструмент: Педагошка документација.

2. задатак: Анкетирање ученика о навикама у исхрани.

АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Припрема анкете за ученике	стручни сарадници	септембар 2018.
Спровођење анкете (2., 3., 6. и 7. разреди)	стручни сарадници	октобар 2018.
Анализа резултата добијених у анкети	стручни сарадници	октобар 2018.
Израда извештаја и презентације на основу резултата анкете	стручни сарадници	новембар 2018.
Презентација резултата на Наставничком већу	стручни сарадници	новембар

Критеријум успеха: Анкета је спроведена на узорку од 80% ученика наведених разреда.

Инструмент: Анкетни упитници.

3. задатак: Организација предавања о здравој исхрани у школској 2018/2019. години.

АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Одабир предавача	чланови тима	октобар-новембар
Контактирање предавача	чланови тима	новембар
Обавештавање наставника, ученика и родитеља	чланови тима, одељењске старешине	новембар
Припрема просторија	директор	новембар –

		децембар
Реализација предавања	чланови тима	новембар – децембар

Критеријум успеха: Предавању је присуствовало 50% обавештених ученика и њихових родитеља.

Инструмент: Педагошка документација.

4. задатак: Промоција здравог начина исхране организацијом изложби ликовних и литерарних радова ученика.

АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Припрема материјала потребних за израду радова	предметни наставници	децембар 2018.
Израда радова за изложбу	предметни наставници, наставник ликовног	децембар – јануар
Постављање изложбе	предметни наставници, наставник ликовног	децембар – јануар

Критеријум успеха: Више од 75% ученика је учествовало у изложби.

Инструмент: Радови ученика.

5. задатак: Примена наученог у припреми здраве хране.

АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Прикупљање рецепата	предметни наставници	фебруар – март 2019.
Одабир намирница у складу са рецептима	предметни наставници	фебруар - март
Припремање јела	предметни наставници, савет родитеља	март – април
Евалуација задатка	предметни наставници, савет родитеља	март – април

Критеријум успеха: Учешће више од 50% ученика и родитеља.

Инструмент: Евиденција присуства ученика и родитеља.

6. задатак: Евалуација реализације свих активности.

АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Прикупљање података о реализованим активностима	чланови тима, предметни наставници	јун – август 2019.
Анализа прикупљених података	чланови тима	јун – август

Ажурирање програма	чланови тима	јун – август
--------------------	--------------	--------------

Критеријум успеха: Реализовано је више од 75% планираних активности.

Инструмент: Педагошка документација, извештаји.

6.3. ОБЛАСТ ПРОМЕНЕ – ЕТОС

1.Развојни циљ: ПОБОЉШАЊЕ САРАДЊЕ НА РЕЛАЦИЈИ НАСТАВНИК – РОДИТЕЉ КРОЗ ВЕЋУ УКЉУЧЕНОСТ РОДИТЕЉА У СВАКОДНЕВНЕ ШКОЛСКЕ АКТИВНОСТИ

1. задатак: Повећање сарадње и емпатије између наставника и родитеља путем заједничког дежурства за време великог одмора.

АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Формулисање упутства за дежурне родитеље	секретар школе	децембар 2018.
Обавештавање и прикупљање потписа заинтересованих родитеља	одељењске старешине	фебруар 2018.
Дежурство родитеља	дежурни наставници	од фебруара
Попуњавање књиге утисака од стране дежурних родитеља и давање сугестија	дежурни наставници	од фебруара
Квалитативна и квантитативна анализа књиге утисака	психолог	јул – август 2018.
Изношење резултата анализе на Наставничком већу	психолог	август - септембар
Евалуација активности и ревизија исте	Тим ШРП	септембар

Критеријум успеха: 25% од укупног броја родитеља се одазвало дежурству.

Инструмент: Књига утисака.

2. задатак: Подстицање позитивне климе и сарадничких односа између родитеља, школе и ученика, путем манифестације „Сајам занимања“.

АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Одабрати време и простор за манифестацију „Сајам занимања“	повереници школе	јануар – фебруар 2018.
Позивање заинтересованих родитеља	одељењске старешине, савет родитеља	јануар – фебруар 2019.
Израда анкете за ученике и родитеље	психолог	фебруар - март
Припрема простора и материјала	психолог, повереници школе	март - април
Реализација „Сајма занимања“	предметни наставници	март - април

Анкетирање присутних родитеља и ученика након „Сајма занимања“	психолог	март - април
Анализа резултата анкете	психолог	март – април
Евалуација и ревизија активности	Тим ШРП	мај - јун

Критеријум успеха: Одржан бар један „Сајам занимања“ у току школске године.

Инструмент: Анкетни листићи.

3. задатак: Формирање „Кутка за родитеље“ ради ефикаснијег пружања информација од значаја за родитеље и ученике.

АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Одређивање видног места у холу школе	повереници	август –септембар 2018.
Израда панoa - „Кутка за родитеље“	повереници, наставница ликовне уметности	август –септембар 2018.
Постављање панoa	помоћни радници	август –септембар 2018.
Обавештавање родитеља о кутку, на родитељском састанку	одељењске старешине	септембар 2018
Ажурирање информација на кутку	повереници, психолог	септембар – јун 2018.
Евалуација „Кутка за родитеље“	Тим ШРП	јун 2019.

Критеријум успеха: Кутак је постављен у свим школама.

Инструмент: Садржаји на кутку.

4. задатак: Омогућавање родитељима да стекну бољи увид у наставни процес и да стекну бољу сарадњу и комуникацију са предметним наставницима путем „Дана отворених врата“.

АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Израда обавештења, упадљивог формата, о „Дану отворених врата“	психолог, повереници	септембар 2019.
Истицање обавештења на „Кутку за родитеље“	повереници	септембар
Обавештавање родитеља на првом родитељском састанку о „Дану отворених врата“	одељењске старешине	септембар
Родитељи попуњавају књигу утисака и дају сугестије	предметни наставници	током школске 2019/2020. године
Анализа књиге утисака	психолог	јун – август
Евалуација и ревизија активности	Тим ШРП	август – септембар 2020.

Критеријум успеха: 50% више родитеља је присуствовало часовима у односу на предходну годину.

Инструмент: Школски дневник.

7. ПЛАН ПРИПРЕМЕ ЗА ЗАВРШНИ ИСПИТ ЗА ПРЕДМЕТЕ: СРПСКИ ЈЕЗИК, МАТЕМАТИКА, ИСТОРИЈА, ГЕОГРАФИЈА, БИОЛОГИЈА, ФИЗИКА, ХЕМИЈА

	АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
1	Коришћење серија задатака сличних задацима на завршним испитима приликом увежбавања градива и писмених провера од 5. разреда (из српског језика, математике, историје, географије и биологије), 6. разреда (из физике) и 7. разреда (из хемије)	предметни наставници	септембар – јун
2	Понављање градива претходних разреда приликом обраде и утврђивања сродних садржаја (посебно у 8. разреду)	предметни наставници	септембар – јун
3	Израда иницијалних тестова, анализа резултата на тестовима и доношење мера за побољшање резултата (од 5. до 8. разреда)	председник одељењског већа	август – септембар сваке школске године
4	Коришћење поступака за мотивисање ученика за стицање знања у настави	предметни наставници	свакодневно
5	Организовање израде самосталних радова ученика (појединачно/у групи) уз примену стечених знања	предметни наставници	септембар – јун
6	Израда тестова и организовање пробног тестирања за ученике 7. разреда, анализа резултата тестирања и доношење мера за побољшање резултата	стручни сарадници	март – април
7	Организовање пробног тестирања за ученике 8. разреда, анализа резултата тестирања и доношење мера за побољшање резултата	стручни сарадници	април – мај
8	Додатни часови припремне наставе за ученике 8. разреда из српског језика, математике, историје, географије, биологије, физике и хемије	предметни наставници	друго полугодиште
9	Припремна настава за ученике 8. разреда	предметни	јун

	из српског језика, математике, историје, географије, биологије, физике и хемије	наставници	
10	Анализа резултата завршног испита и доношење предлога мера за побољшање резултата	директор	јун септембар – октобар

8. МЕРЕ ПРЕВЕНЦИЈЕ ОСИПАЊА УЧЕНИКА

Из године у годину укупан број ученика се смањује, што је тренд и на националном нивоу. Поред општег пада наталитета, на овом подручју присутне су и миграције становништва из села у град и одлазак породица у иностранство. На ове факторе школа не може утицати, али предузима мере превенције осипања ученика због других фактора, као што су:

- одлазак ученика из Бошњана у градске школе услед близине града;
- напуштање школе пре завршетка основног образовања, посебно ученика из социјално угрожених породица и
- неуписивање у редовну школу ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом.

Један од општих принципа образовања и васпитања (члан 3. Закона о основама система образовања и васпитања) јесте једнако право и доступност образовања и васпитања без дискриминације по било ком основу. У остваривању овог принципа посебна пажња се посвећује смањењу стопе осипања из образовно – васпитног система, посебно особа из социјално угрожених категорија становништва, са сметњама у развоју и инвалидитетом и других особа са специфичним тешкоћама у учењу и подршци њиховом поновном укључивању у систем у складу са принципима инклузивног образовања.

У односу на наведене факторе, школа предузима следеће мере превенције осипања ученика:

- У сарадњи са компанијом „CRH“ организује се посебан аутобус за бесплатан превоз ученика из Бошњана, а ред вожње прилагођава се потребама ученика, односно усклађује се са њиховим школским обавезама;
- редовно се сарађује са :Центром за социјални рад; Комисијом за пружање додатне образовне, здравствене или социјалне подршке детету и ученику; Општинском службом за бригу о деци; Полицијом;
- инсистирање на примени индивидуализованог начина рада у настави;
- пружање подршке ученицима у учењу путем индивидуализованог рада са ученицима и прилагођавања у настави;
- израда и примена индивидуалних образовних планова за ученике из осетљивих група;
- подстицање међусобног уважавања ученика без издвајања по било ком основу;
- укључивањем у релевантне пројекте који могу бити подршка у реализацији наведених мера.

9. ПОДРШКА УЧЕНИЦИМА У УЧЕЊУ И ПРИЛАГОЂАВАЊУ ШКОЛСКОМ ЖИВОТУ

Циљ програма подршке ученицима је остваривање општих принципа образовања и васпитања, а посебно права сваког детета на доступност образовања и васпитања без дискриминације и издвајања по било ком основу, права сваког детета на квалитетно образовање и васпитање прилагођено узрасним и личним образовним потребама, као и права сваког детета на једнаке могућности за образовање и васпитање на свим нивоима и врстама образовања и васпитања у складу са њиховим потребама и интересовањима.

Задаци програма подршке ученицима су :

- подршка ученицима да усвоје елементарна знања из различитих области, односно да стекну језичку, математичку, научну, уметничку, културну, здравствену, еколошку и информатичку писменост, неопходну за наставак школовања и живот у савременом друштву;
- подстицање оптималног развоја ученика;
- укључивање ученика у вршњачки колектив;
- задовољавање образовно-васпитних потреба ученика;
- развијање унутрашње мотивације ученика за учење и самообразовање;
- оспособљавање ученика за самостално учење.

Врсте подршке	Намена	Активности	Носиоци активности
Компезаторни програми за подршку учењу	-уч. Из осетљивих група -уч. Са тешкоћама у развоју *углавном се односи на уч. Од 1. До 3. Разреда, али се по потреби могу укључити и старији ученици	-идентификовање и евидентирање ученика -информисање и разговор са родитељима/старатељима -осмишљавање индивидуалног програма прилагођеног сваком ученику -индивидуални рад са ученицима -пружање подршке родитељима/старатељима у раду са ученицима -предузимање мера за редовно похађање наставе (по потреби) -организовање подршке вршњака -примена мера индивидуализације у настави -укључивање ученика у допунску наставу (процена потребе) -праћење и процена напредовања (у коју су укључени и ученици) и евентуалне корекције индивидуалног програма -сарадња са релевантним институцијама (по потреби) -вођење педагошке документације о раду и напредовању ученика	-стручни сарадници -учитељи/одељењске старешине
Индивидуални образовни планови	-ученици којима је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога потребна додатна	-процена потреба на нивоу школе -информисање и разговор са родитељима/старатељима -израда педагошких профила -израда плана прилагођавања -процена напредовања ученика -пружање подршке родитељима/	-СТ за ИО -тимови за додатну подршку ученицима

	образовна подршка	старатељима у раду са ученицима и прибављање сагласности на израду ИОП-а -израда и примена ИОП-а 1 (по потреби) -вредновање ИОП-а 1 -сарадња са Интерресорном комисијом и релевантним институцијама (по потреби) -израда ИОП-а 2 (по потреби) -вредновање ИОП-а 2 -вођење педагошке документације	
Специфичне мере подршке	-нови ученици -ученици поновци -ученици 1. Раз. -ученици 5. Раз.	-пријем и распоређивање -прикупљање релевантних информација -сарадња са родитељима -подршка у укључивању у вршњачки колектив -праћење прилагођавања и напредовања -по потреби мере подршке учењу (начин учења, допунска настава, мере индивидуализације...) и друге мере подршке (саветодавни рад са учеником, рад са одељењем...) -вођење педагошке документације о раду и напредовању ученика	-стручни сарадници -учитељи/одељењске старешине
Мере подршке на основу анализе успеха	-ученици који започну школску годину са slabим оценама -ученици који на класификационим периодима имају слабе оцене -ученици који постигну значајно слабији успех у односу на претходни период	-праћење оцена -информисање и разговор са родитељима/старатељима -укључивање ученика у допунску наставу (по потреби) -организовање вршњачке помоћи (према процени) -примена мера индивидуализације у настави -по потреби друге мере подршке (начин учења, индивидуални рад рад са учеником...) -сарадња са родитељима -праћење напредовања у које су укључени и ученици -вођење педагошке документације о раду и напредовању ученика	-учитељи/одељењске старешине -стручни сарадници
Мере подршке успешнијим ученицима	-ученици који постижу изузетне успехе у наставним и ваннаставним активностима	-идентификовање и евидентирање ученика (упитник за наставнике) -праћење интересовања у настави и учешћа у додатном раду и ваннаставним активностима -упитник за ученике -сарадња са	-учитељи/одељењске старешине -стручни сарадници

		родитељима/старатељима -процена потреба за подршком (додатни рад, секције, ИОП 3...) у којој учествују ученици и родитељи -примена мера подршке на основу процене -праћење напредовања и вођење педагошке документације -промовисање резултата ученика	
Обучавање ученика за успешно учење и планирање	-сви ученици, а посебно ученици 4. И 5. Разреда	-радионице на часовима одељењског старешине -упућивање у начине учења на часовима редовне наставе (упутства, вежбе) -упитници за ученике (самопроцена начина учења) -сарадња са родитељима (по потреби) -индивидуални и групни рад са ученицима (по потреби)	-учитељи/ одељењске старешине -предметни наставници -стручни сарадници

10. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА

АКТИВНОСТИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	НОСИОЦИ	ВРЕМЕ	ДОКУМЕНТАЦИЈА
1. Информисање и едукација ученика	-од. старешине информишу ученике по одељењима о Програму заштите, Тиму и Протоколу -превентивне радионице за све ученике -трибина за ученике старијих разреда у сарадњи са спољашњом заштитном мрежом	-од. старешине -од. старешине -Тим	IX-X IX-XII	-дневници
2. Информисање и пружање подршке наставницима	-наставници добијају материјале и потребна упутства (према потреби)	-Тим -стр. сарадник	IX-X	-записник Тима -писана упутства и мат.

3. Информисање и едукација родитеља	-инф. родитеља о Програму и Протоколу кроз радионице или предавања за родитеље	-од.старешине	IX-XI	-записници са род. састанака -евалуационе листе
4. Сарадња са родитељима (информисање, саветовање, заједничке активности, упућивање другим службама)	-индивидуални разговори -родитељски састанци -учешће у изради плана заштите/плана појачаног васпитног рада	-од. старешине, Тим, стр.сар., директор	-у току школске год.	-записници, белешке
5. Доношење одељењских и школских правила и превентивних мера	-одељењска правила са реституцијом доносе се кроз прев.рад., а УП на основу одељењских доноси школска правила	- од.старешине, Ученички парламент	XI-XII	-од. правила у учионицама, шк. у холу школе
6. Подстицање социјалних сазнања и социјалних односа: -Сличности и разлике („Уа неправда“) -Учесници у насилним ситуацијама -Односи у одељењу (проблеми у понашању и социјални притисак вршњака) -Колико се познајемо -Безбедно коришћење мобилних телефона и	Теме се реализују на часовима одељењског старешине: -анимирани филм -радионица -радионице -радионица -предавање, дискусија	-од. старешине -од. старешине -од. старешине -од. старешине -од. старешине, СЗМ	XII XII XII XI-III XII	Дневници о-в рада: -1., 2., 3., 4. раз. -2., 3., 4., 5. раз. -4., 6. раз. -1., 2., 5., 7. раз. -5., 7., 8. раз.

интернета				
7.Превенција болести зависности и других облика ризичног понашања: -Штетно дејство алкохола и никотина -Од радозналости до зависности -Болести зависности -Ризична понашања младих -СИДА	Теме се реализују на часовима одељењског старешине: -радионице, разговори, предавања, филм -радионице, разговори, предавања, филм -радионице, разговори, предавања, филм -радионице, разговори, предавања, филм -стручно предавање	-од. старешине, ВТ -од. старешине, ВТ -од. старешине -од. старешине -Дом здравља	IV IV XII II XII	Дневници о-в рада: -2. раз. -3. раз. -5. раз. -7., 8. раз. -8. раз.
8.Реализација програма „Основи безбедности деце“	-стручна предавања, разговори	-предавачи Министарства унутрашњих послова	IX-VI	-4., 6. раз.
9.Интервенција на насиље, злостављање и занемаривање	-у складу са Протоколом -сарадња са СЗМ	-од. старешине, Тим, стр.сар., директор	IX-VI	-протокол случаја
10.Израда и примена Плана појачаног васпитног рада за појединог ученика, групу ученика и/или одељењску заједницу (по потреби)	-израда и примена Плана појачаног васпитног рада за конкретне ситуације другог и трећег нивоа -у израду плана укључити ученике-учеснике у насиљу и злостављању	-Тим, од.ст., стр. сарадник, директор, родитељ	IX-VI	-план појачаног васпитног рада за конкретан случај
11.Процене ефеката Плана појачаног васпитног рада	-процене од.ст., ученика, наставника и родитеља о остварености промене	-од.старешина	XI-VI	-листе за процену
12.Праћење	-пружање подршке	-чланови тима	IX-VI	-евиденционе листе

пријављивања и евидентирања насиља, као и информисања родитеља и ученика о поднетим пријавама	од. старешинама у вођењу евиденције и прикупљање листа за евиденцију насиља, консултације о начину информисања	у матичној школи и по издвојеним од.		
13. Праћење учесталости насиља	-анализе присутности насиља, злостављања и занемаривања у установи	-Тим	I, VI	-евиденционе листе
14. Праћење реализације Програма заштите на нивоу установе и процена ефеката	-праћење реализације активности на основу документације	-Тим	XI, V	-чек листе

*програми се остварују кроз наставне и ваннаставне активности са ученицима, запосленима, родитељима у сарадњи са локалном самоуправом, посебно са службама које чине спољашњу заштитну мрежу

11. ПРОГРАМ ЧАСА ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

РАЗРЕД	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА
Годишњи фонд сати	36	36	36	36	36	36	36	34	
Седмични фонд сати	1	1	1	1	1	1	1	1	
ОБЛАСТИ									
Школа без насиља	8	7	7	5	7	3	6	5	-превентивне радионице, разговори -симулација, играње улога -анимирани филм
Заштита и унапређ. животне средине	2	2	2	2	3	2	2	2	-еколошке и креативне радионице -практичне активности – еколошке акције
									-радионице, разговори,

Здравствено васпитање	7	8	8	4	7	4	6	6	предавања -посете стручњака Здравственог центра -практичне активности
Професионална оријентација	1	1	1	1	2	2	3	4	-радионице, разговори, предавања -анкетирање, информисање, саветовање -презентације, посете
Учење	3	4	5	5	5	5	5	5	-радионице, дискусије -практичне активности, планирање
Конвенција о правима детета	3	2	2	2	2	1	1	1	-радионице, разговори -игра, симулација, играње улога
Празници	5	5	5	4	3	3	3	3	-разговори, практичне активности -приредбе
Планирање, вредновање и др.	7	7	6	5	7	8	10	8	-планирање, истраживачке активности -радионице, разговори -самовредновање
Основи безбедности				8		8			-предавања (предавачи из Министарства унутрашњих послова)

12. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

ЦИЉ

Општи циљ програма је неговање партнерских односа школе са родитељима, односно старатељима ученика, заснованог на принципима међусобног разумевања, поштовања и поверења.

ЗАДАЦИ

- информисање родитеља о активностима школе и организацији рада
- информисање родитеља о свим питањима од значаја за школовање деце
- укључивање родитеља у наставне и остале активности школе
- размена информација о развоју и напредовању деце
- пружање подршке родитељима/старатељима на јачању њихових васпитних компетенција

ОБЛАСТИ	САДРЖАЈИ	ОБЛИЦИ САРАДЊЕ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗ.	НОСИОЦИ
ИНФОРМИСАЊЕ РОДИТЕЉА	-Развој, напредовање и постигнућа деце -Упис у први разред -Завршни испит и упис у средње школе -Закон, правилници, обавезе и правила понашања	-родитељски састанци -индивидуални разговори -Савет родитеља	-класиф. периоди -април, мај -септембар, октобар	-одељењске старешине -директор -педагог -психолог
САВЕТОВАЊЕ РОДИТЕЉА	-Стручне теме по избору родитеља -Подршка у учењу и заштита од насиља -Избор средње школе -Усклађивање васпитног деловања породице и школе	-родитељски састанци -индивидуални разговори -радионице -трибине	-новембар -по потреби -април, мај -континуирано	-одељењске старешине -педагог -психолог
УКЉУЧИВАЊЕ РОДИТЕЉА У АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ	-Отворени дани школе -Активности у току Дечије недеље -Пружање помоћи деци са тешкоћама у учењу и проблемима у понашању -Учешће родитеља у појачаном васпитном раду -Учешће родитеља у организацији и спровођењу ваннаставних активности школе (обележевање Дана школе и других значајних датума) -Учешће родитеља у раду стручних актива и тимова (Стручни актив за развојно планирање,	-присуствовање родитеља образовно-васпитном раду -заједничке активности за децу и родитеље -састанци тимова за додатну подршку -индивидуални разговори -Савет родитеља -одељењски састанци -састанци актива и тимова	-према плану ОС -октобар -континуирано -по потреби -према Годишњем плану -према Годишњем плану	-одељењске старешине -директор -одељењске старешине -директор -педагог -психолог -одељењске старешине -директор -координатори актива и тимова

	Тим за самовредн., Стручни тим за инклузивно обр. ...)			
КОНСУЛТОВАЊЕ РОДИТЕЉА У ДОНОШЕЊУ ОДЛУКА	-Самовредновање рада школе -Програм сарадње са породицом -Безбедност, услови рада, организација, настава ...	-анкетирање родитеља -анкетирање -родитељски састанци -Савет родитеља, родит. састанци (мишљења и предлози)	-према плану тима -2 x год. -септембар	-тим за само- вредновање -одељењске старешине -директор

13. ЧЛАНОВИ ТИМА ШКОЛСКОГ РАЗВОЈНОГ ПЛАНИРАЊА

1. Снежана Цвејић – директор
2. Владан Стојановић – координатор тима
3. Весна Јанићијевић – педагог
4. Тамара Радовановић – психолог
5. Биљана Антанасијевић
6. Драгана Богић
7. Горица Симић
8. Сандра Илић – Ракић
9. Данијела Јовановић
10. Деско Речевић
11. Весна Јевтић